

בבית המשפט העליון

רע"ב 6118/18

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקש: קובי פרץ

נגד

המשיב: היועץ המשפטי לממשלה

בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט מחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים בתיק עת"א 067970-06-18 שניתנה ביום 24.07.2018 על ידי כבוד השופטים א' טל, צ' דותן וד' עטר

בשם המבקש: עו"ד שני אילוז ועו"ד אלדן דנינו
בשם המשיב: עו"ד לירון הופפלד

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' הנשיא א' טל, והשופטים צ' דותן וד' עטר) בעת"א 067970-06-18 מיום 24.7.2018.

1. בתמצית שבתמצית, המבקש הורשע ביום 16.5.2016 בעבירות כלכליות שונות. בגין עבירות אלו, השית עליו בית משפט השלום עונש מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, עונש מאסר על תנאי וקנס כספי. בית המשפט המחוזי הפחית את עונש המאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, והותיר על כנם את יתר חלקי גזר הדין. בקשת חנינה שהגיש המבקש לנשיא המדינה התקבלה חלקית ביום 1.5.2018, ועונש המאסר בפועל הועמד על שנה וחודשיים ו-26 ימי מאסר בפועל. ביני לביני, המבקש שוחרר על תנאי והוא עתיד לסיים את תקופת רישונו ביום 9.1.2019. ועדת השחרורים קבעה הגבלות שונות על המבקש, ובין היתר כי "האסיר ישהה במעצר בית בביתו בכל יום החל מהשעה 3:00 עד השעה 10:00 למחרת".

בעקבות זאת, הגיש המבקש עתירת אסיר במסגרתה ביקש לבטל את תנאי מעצר הבית הלילי שהוטל עליו, משום שהוא מקשה עליו להתפרנס. בדיון שהתקיים ביום 24.7.2018, הסכים המבקש לקיצור שעות מעצר הבית הלילי, כך שישהה בביתו בין השעות 3:00-6:00 בלבד. נעמיד לנגד עינינו את פסק דינו של בית המשפט קמא:

"מבלי צורך להתייחס להחלטת הוועדה נושא העתירה בכל הקשור לשעות מעצר הבית ובהסכמת ב"כ המשיב, אנו מקבלים את העתירה בחלקה ומחליטים כי מעצר הבית הלילי יתחיל בשעה 03:00 ויסתיים בשעה 06:00. יתר תנאי החלטת הוועדה נושא העתירה יעמדו בתוקפם. המזכירות תעביר את פסק הדין למזכירות ועדת השחרורים" (ההדגשה הוספה – י"ע).

2. על פסק דין זה נסבה בקשת רשות הערעור שלפניי. ביום 21.8.2018 הוריתי למבקש לנמק מדוע לא תימחק בקשתו, משלא הזכיר בה את העובדה שפסק הדין ניתן בהסכמתו. המבקש הסביר כי הסכמתו נבעה מכך שפסק הדין נתן מענה לתחומים אחרים בחייו, שנפגעו כתוצאה מהמגבלה. ואולם, פסק הדין לא נתן מענה לפגיעה בפרנסתו.

3. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובת המשיב, נחה דעתי כי דינה להידחות.

המבקש טען, בין היתר, כי פסק הדין מעורר סוגיה עקרונית – האם יש להטיל בהכרח תנאי של מעצר בית לילי לכל אסיר ששוחרר ברישיון. המבקש טען כי בפסק הדין נקבעה "הלכה חדשה מהותית ומשמעותית, שיש לה השלכות רוחב ומגלמת בתוכה פגיעה חמורה בלתי הפיכה ולא מידתית במבקש ובאסירים נוספים אחרים המצויים במצבו שעל כבוד בביהמ"ש הנכבד לתת עליה את הדעת". ואולם, מעיון בפסק הדין ניתן להיווכח כי השאלה העקרונית שניסה לעורר המבקש כלל לא עלתה במסגרתו. המדובר בפסק דין תמציתי שקבע אך ורק כי שעות מעצר הבית הלילי יצומצמו. מכאן, כי טיעונו של המבקש הועלו למעשה בפני בית משפט זה כ"ערכאה ראשונה". זאת ועוד, מהפסיקה אליה הפנה המבקש עולה כי ועדת השחרורים אינה קובעת "ברירת מחדל" בדמות של מעצר בית לילי, אלא כל מקרה נבחן לגופו של עניין. לפיכך, ממילא גם לא מתעוררת כל שאלה עקרונית בגדרי הבקשה, אלא מדובר בדיון פרטני בתנאים שנקבעו למבקש הספציפי.

מתגובת המשיב אף עולה כי המבקש פנה בשני מקרים לוועדת השחרורים כדי להחריג את שעות מעצר הבית הלילי בו הוא חויב, מסיבות שונות. הבקשות נדחו על ידי ועדת השחרורים. עתירה שהגיש המבקש כנגד ההחלטות התקבלה באחת מהבקשות, והשנייה נמחקה בהסכמתו. נראה כי בכך ניתן מענה פרטני, הגם שלא מלא, לנסיבותיו של המבקש.

בהחלטתי מיום 21.8.2018 אפשרתי למבקש לחזור בו מהסכמתו לקיצור שעות המעצר הלילי, ולשוב אל בית המשפט קמא על מנת לקבל החלטה מנומקת, שניתן יהיה להעביר תחת "שבטה" של ערכאת הערעור. ככל שניתן להבין, המבקש לא חזר בו מהסכמתו, ולכן לא ניתן להלום את הניסיון לאחוז את החבל משני קצותיו.

4. הערה לסיום.

לוועדת השחרורים שיקול דעת רחב לגבי תנאי שחרורו על-תנאי של אסיר. כפי שבדיני המעצרים כל מקרה נדון לגופו ועל בית המשפט "לתפור" חליפה המתאימה למידותיו של כל עצור המשוחרר לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני, כך על ועדת השחרורים להתאים את תנאי השחרור על-תנאי למידותיו של האסיר, בין היתר, בהתחשב בסוג העבירה בה הורשע ובנסיבותיה. כך לדוגמה, ברי כי מי שהורשע ונדון למאסר בגין עבירות התפרצות, ראוי שלא ישוטט ברחובות בשעות הלילה. במקרה דנן, ייתכן כי נוכח סוג העבירה בה הורשע המבקש בצירוף משלח-ידו של המבקש, היה מקום להגבלות ולתנאים אחרים. כאמור, המבקש עצמו הסכים להגבלות המינימליות שהוטלו עליו בשעות הלילה, כך שלא ראיתי מקום להתערבות בהחלטת בית המשפט קמא.

ניתנה היום, כ"ח בכסלו התשע"ט (6.12.2018).

ש ו פ ט